

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

_____ Шинкарук В.Д.

«___» _____ 2018 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № __ від «___» _____ 2018 р.

Завідувач кафедри педагогіки

_____ Р.В. Сопівник

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник: к.пед.н., доцент кафедри педагогіки Виговська С.В.

Київ – 2018 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

_____ Шинкарук В.Д.

«___» _____ 2018 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № __ від «___» _____ 2018 р.

Завідувач кафедри педагогіки

_____ Р.В. Сопівник

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник: к.пед.н., доцент кафедри педагогіки Виговська С.В.

Київ – 2018 р.

1. Опис навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Магістр	
Галузь знань	23 «Соціальна робота»	
Спеціальність	231 «Соціальна робота»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	45 год.	
Практичні, семінарські заняття	45 год.	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	60 год.	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	6 год. 4 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – поглибити, розширити, інтегрувати знання з педагогіки, педмайстерності, навчально-виховних технологій; практично опанувати різними формами організації навчального і виховного процесів у вищих закладах освіти; виховати у магістрантів особистісні якості майбутнього педагога, відповідального ставлення до виконання ролі викладача, прагнення постійно займатись самонавчанням, саморозвитком, самовдосконаленням.

Завдання дисципліни:

- розвивати педагогічну думку;
- навчати оцінювати різні педагогічні явища, сутність навчального і виховного процесів;
- бачити причинно-наслідкові зв'язки педагогічного впливу і результатів,

- глибоко усвідомлювати сутність передового, перспективного в умовах демократизації суспільства, реформування освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: сутність і проблеми навчання і виховання у вищій школі, психологічні особливості студентства, основні напрями роботи викладача ВНЗ, основні досягнення, проблеми і тенденції розвитку педагогіки вищої школи, сучасні підходи до моделювання педагогічної діяльності.

вміти: використовувати у навчально-виховному процесі знання фундаментальних основ, сучасних досягнень, проблем і тенденцій розвитку відповідних наукових галузей; викладати дисципліни, використовуючи міждисциплінарний (інтегративний) підхід; організовувати виховний процес у вищих навчальних закладах.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Тема 1.1 Вища школа і педагогіка вищої школи України на сучасному етапі. Предмет і об'єкт педагогіки вищої школи

Педагогіка вищої школи як галузь загальної педагогіки.

Спеціальні педагогічні системи і педагогічний процес у них – головні об'єкти вивчення педагогіки вищої школи. Сутність педагогічного процесу у вищій школі та його закономірності. Предмет педагогіки вищої школи. Педагогіка вищої школи та інші суміжні науки.

Тема 1.2 Студент вищого навчального закладу як об'єкт і суб'єкт навчання

Значення для педагогіки вчення про завдання всебічного розвитку особистості. Освіта – провідний чинник виховання фахівця. Сучасні завдання та зміст всебічного розвитку студентів.

Юнацький вік, його особливості. Особливості розвитку інтелекту, мислення, пам'яті, уваги. Індивідуальність. Соціалізація особистості у студентському віці.

Тема 1.3. Викладач вищого навчального закладу

Специфіка професійної педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу. Функціональні компоненти педагогічної діяльності. Завдання, права та обов'язки викладача ВНЗ. Роль і значення культури освітян у становлення демократичної держави. Шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача ВНЗ.

Тема 1.4 Закономірності розвитку навчально-пізнавальної діяльності

Поняття про закономірності розвитку навчально-пізнавальної діяльності. Етапи розвитку навчально-пізнавальної діяльності.

Закономірності оволодіння знаннями та навичками в роботі понятійно-логічної та образної сфер мислення. Взаємозв'язки та суперечливість закономірностей в роботі понятійно-логічної, образної та емоційної сфер у процесі оволодіння знаннями.

Змістовий модуль 2. ОСНОВИ ДИДАКТИКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Тема 2.1 Принципи дидактики вищої школи

Наукова характеристика принципів навчання вищої школи. Принципи дидактики та їх правила. Єдність і взаємозв'язок принципів навчання. Реалізація принципів дидактики у навчально-виховному процесі ВНЗ.

Тема 2.2 Організаційні форми та методи навчання у вищій школі

Поняття про загальні та спеціальні форми організації навчання. Історія розвитку форм навчання. Індивідуальні, групові, масові форми навчання, їх характеристика.

Системи організації навчання. Лекційно-семінарська система навчання. Класифікація лекцій. Підготовка викладача до лекції. Семінарські заняття. Методика їх підготовки та проведення. Модульно-рейтингова система навчання.

Форми та методи самостійної навчальної роботи студентів. Робота з спеціальною літературою. Курсові роботи, дипломні проекти і роботи, організація їх виконання. Підготовка доповідей, виступів.

Поняття про загальні та спеціальні методи навчання. Історія розвитку науки про методи навчання. Прийоми та засоби навчання, їх педагогічна характеристика. Сучасні погляди на суть і класифікацію методів навчання.

Класифікації методів навчання. Оптимальний вибір методів навчання.

Тема 2.3 Лекційні заняття у вищих навчальних закладах. Самостійна робота студентів

Лекція: історичний аспект. Лекція у сучасній вищій школі. Типи лекцій. Підготовка і структура лекцій. Стель лекцій. Управління аудиторією під час лекції. Організація самостійної роботи студентів.

Тема 2.4 Семінарські, практичні та лабораторні заняття

Історія виникнення семінарської форми навчання. Основні вимоги до семінарського заняття. Переваги та недоліки класичного семінару. Семінар-дискусія: особливості, етапи організації. Практичні заняття. Лабораторні заняття: вимоги до проведення, орієнтовна структура, роль викладача.

Тема 2.5 Проблемне навчання у вищому навчальному закладі

Проблемність як педагогічна категорія. Особливості розумової діяльності студентів у проблемному засвоєнні знань. Проблеми і проблемні ситуації. Правила створення проблемних ситуацій. Види проблемних ситуацій. Методи та форми проблемного навчання.

Тема 2.6 Навчальна та виробнича практика студентів

«Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України». Види практик. Навчальна, виробничо-технологічна та виробнича переддипломна практики.

Тема 2.7 Контроль і оцінка знань, умінь і навичок студентів

Поняття про контроль навчально-пізнавальної діяльності, його функції (контролююча, навчальна, виховна, стимулююча, оцінювальна, управлінська). Види контролю навчально-пізнавальної діяльності (попередній, поточний, тематичний, атестаційний, підсумковий, рейтинговий). Методи контролю (спостереження, усне опитування, письмові, короткочасні письмові, графічні контрольні роботи, практичні контрольні роботи, анкетний, тестовий контроль). Характеристика видів і методів контролю. Вимоги до оцінювання знань.

Змістовий модуль 3. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ВНЗ

Тема 3.1 Сутність процесу виховання

Сутність поняття “виховання” (в широкому і вузькому розумінні), рушійні сили, закономірності та особливості виховного процесу. Особливості процесу виховання у ВНЗ (багатофакторність, довготривалість, ступеневий характер, концентризм, двосторонність, активність, керованість, поступове виявлення результатів виховання та його спрямованість у майбутнє, неперервність та інші), структурними елементами процесу виховання (мета, зміст, завдання, форми, методи, засоби, результати виховання), рушійними силами процесу виховання, які виявляються у внутрішніх та зовнішніх суперечностях, компонентами процесу виховання (свідомість особистості, її емоційно-почуттєва сфера, навички і звички поведінки) та етапами процесу виховання. Концепція національного виховання. Мета і завдання виховання у вищому навчальному закладі.

Тема 3.2 Принципи виховання

Сутність поняття “принцип виховання”. Основні принципи виховання у ВНЗ: цілеспрямованості, зв'язку виховання з життям, виховання в праці, виховання особистості в колективі, поєднання педагогічного керівництва з ініціативою і самодіяльністю студентів, поєднання поваги і розумної вимогливості до особистості, диференціації та індивідуалізації, безперервності і наступності, єдності педагогічних вимог навчального закладу, сім'ї і громадськості, народності, природовідповідності, культуровідповідності, гуманізму, демократизму, оптимістичного прогнозування та опори на позитивні якості студентів, системності і послідовності у вихованні. Шляхи реалізації принципів виховання в педагогічному процесі.

Тема 3.3 Організаційні форми виховання у ВНЗ

Сутність понять “форма виховання”, “прийом виховання”, “засіб виховання”, позааудиторної виховної роботи, її завдання, зміст та принципи організації. Особливості масових організаційних форм виховної роботи у ВНЗ (тематичний вечір, конференція, конкурс, олімпіада, зустріч з видатною людиною, огляд, фестиваль, усний журнал, книжкова виставка, радіогазета та інші); групові форми виховної роботи у ВНЗ (гурток, екскурсія, виховна година, перегляд і обговорення кінофільму, похід, змагання, збори, клуби та об'єднання за інтересами, інформаційна виховна година та інші); індивідуальних форм виховання (читання художньої літератури, колекціонування, малювання, гра на музичному інструменті, вишивання, підготовка до участі в олімпіаді, конкурсі, конференції та інші).

Тема 3.4 Основні методи виховання у ВНЗ

Сутність понять “метод виховання”, “прийом виховання”, “засіб виховання”. Класифікація методів виховання за В.А.Сластьоніним: методи формування свідомості особистості (бесіда, лекція, дискусія, метод прикладу, навіювання, переконання та інші); методи формування досвіду суспільної поведінки і діяльності (педагогічна вимога, громадська думка, привчання, тренування, прогнозування, створення виховуючих ситуацій); методи стимулювання

поведінки і діяльності вихованців (гра, змагання, заохочення, покарання); методи самовиховання (самопізнання, самоусвідомлення, саморегуляція).

Тема 3.5 Основні напрями виховання студентської молоді

Основні напрями виховання у ВНЗ: розумове, моральне, трудове, естетичне, фізичне, екологічне, статеве, правове, економічне, патріотичне, релігійне, превентивне та інші.

Шляхи реалізації змісту основних напрямків виховання, а саме: виховання в процесі вивчення навчальних дисциплін, у позааудиторній виховній роботі, виховання студентів шляхом їх залучення до різних видів спільної діяльності, використання виховних впливів сім'ї та громадськості в реалізації напрямів виховної роботи.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	Лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ														
Тема 1.1 Вища школа і педагогіка вищої школи України на сучасному етапі. Предмет і об’єкт педагогіки вищої школи	1	8	2	2	-	-	4							
Тема 1.2 Студент вищого навчального закладу як об’єкт і суб’єкт навчання	1,2	12	4	4	-	-	4							
Тема 1.3. Викладач вищого навчального закладу	3,4	12	4	4	-	-	4							
Тема 1.4 Закономірності розвитку навчально-пізнавальної діяльності	4	8	2	2	-	-	4							
Разом за змістовим модулем 1	40		12	12	-	-	16							
Змістовий модуль 2. ОСНОВИ ДИДАКТИКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ														
Тема 2.1 Принципи дидактики вищої школи	5	8	2	2	-	-	4							
Тема 2.2 Організаційні форми та методи	5,6,7	16	6	6	-	-	4							

навчання у вищій школі													
Тема 2.3 Лекційні заняття у вищих навчальних закладах. Самостійна робота студентів	7,8	8	2	2	-	-	4						
Тема 2.4 Семінарські, практичні та лабораторні заняття	8,9	12	4	4	-	-	4						
Тема 2.5 Проблемне навчання у вищому навчальному закладі	10	8	2	2	-	-	4						
Тема 2.6 Навчальна та виробнича практика студентів	10,11	8	2	2			4						
Тема 2.7 Контроль і оцінка знань, умінь і навичок студентів	11,12	12	4	4			4						
Разом за змістовим модулем 2	68		20	20	-	-	28						
Змістовий модуль 3. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ВНЗ													
Тема 3.1 Сутність процесу виховання	12,13	6	2	2	-	-	2						
Тема 3.2 Принципи виховання	13	6	2	2	-	-	2						
Тема 3.3 Організаційні форми виховання у внз	14	8	2	2	-	-	4						
Тема 3.4 Основні методи виховання у внз	14,15	8	2	2	-	-	4						
Тема 3.5 Основні напрями виховання студентської молоді	15	14	5	5	-	-	4						
Разом за змістовим модулем 3	42		13	13	-	-	16						
Усього годин	150		45	45	-	-	60						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1.1 Вища школа і педагогіка вищої школи України на сучасному етапі. Предмет і об'єкт педагогіки вищої школи	2
2	Тема 1.2 Студент вищого навчального закладу як об'єкт і суб'єкт навчання	4
3	Тема 1.3. Викладач вищого навчального закладу	4
4	Тема 1.4 Закономірності розвитку навчально-пізнавальної діяльності	2
5	Тема 2.1 Принципи дидактики вищої школи	2
6	Тема 2.2 Організаційні форми та методи навчання у вищій школі	6
7	Тема 2.3 Лекційні заняття у вищих навчальних закладах. Самостійна робота студентів	2
8	Тема 2.4 Семінарські, практичні та лабораторні заняття	4
9	Тема 2.5 Проблемне навчання у вищому навчальному закладі	2
10	Тема 2.6 Навчальна та виробнича практика студентів	2
11	Тема 2.7 Контроль і оцінка знань, умінь і навичок студентів	4
12	Тема 3.1 Сутність процесу виховання	2
13	Тема 3.2 Принципи виховання	2
14	Тема 3.3 Організаційні форми виховання у ВНЗ	2
15	Тема 3.4 Основні методи виховання у ВНЗ	2
16	Тема 3.5 Основні напрями виховання студентської молоді	5

5. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

*Орієнтовні питання для підготовки до підсумкової атестації з дисципліни
«Педагогіка вищої школи»*

1. Поняття про педагогіку вищої школи.
2. Основні категорії педагогіки вищої школи, їх характеристика.
3. Предмет педагогіки вищої школи.
4. Завдання педагогіки вищої школи.
5. Адаптація студентів до умов навчально-виховної діяльності ВНЗ.
6. Студентська молодь як специфічна категорія сучасного суспільства.
7. Юнацький вік, його особливості.
8. Особливості розвитку інтелекту, мислення, пам'яті, уваги.
9. Специфіка діяльності педагога у вищому навчальному закладі.

10. Завдання, права та обов'язки викладача вищого навчального закладу.
11. Основні напрями діяльності викладача вищого навчального закладу.
12. Психологічна структура педагогічної діяльності.
13. Педагогічний професіоналізм викладача вищого навчального закладу.
14. Педагогічна культура викладача ВНЗ.
15. Навчання і пізнавальний розвиток особистості.
16. Закономірності пізнавального розвитку.
17. Закономірності впливу понятійно-логічної, образної та емоційної сфери мислення на оволодіння знаннями.
18. Система і суть навчально-пізнавальної діяльності студентів.
19. Рівні знань: репродуктивний, репродуктивно-продуктивний, продуктивний, творчий.
20. Шляхи оптимальної реалізації закономірностей розвитку навчально-пізнавальної діяльності студентів.
21. Закономірності навчання.
22. Характеристика дидактичних принципів у ВНЗ.
23. Виявлення умов застосування і взаємозв'язку дидактичних принципів у вищій школі.
24. Особливості різних організаційних систем навчання.
25. Шляхи використання різноманітних форм навчання з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів.
26. Організація та види самостійної навчальної роботи студентів, вимоги до них.
27. Шляхи використання методів активного навчання в процесі підготовки студентів.
28. Лекція: історичний аспект.
29. Лекція в сучасній вищій школі.
30. Типи лекцій.
31. Підготовка лекцій.
32. Структура та стиль лекцій.
33. Управління аудиторією під час лекції.
34. Самостійна робота студентів.
35. Історія виникнення семінарського заняття.
36. Основні вимоги до семінарського заняття.
37. Типи семінарів: класичний семінар, семінар-дискусія, семінар-колоквіум.
38. Практичні заняття.
39. Структура і вимоги до лабораторного заняття.
40. Проблемність як педагогічна категорія.
41. Особливості розумової діяльності студентів у проблемному засвоєнні знань.
42. Мета, функції, етапи проблемного навчання.
43. Порівняльна характеристика традиційного і проблемного навчання.
44. Проблема і проблемна ситуація. Види проблемних ситуацій, правила їх створення.
45. Чинники виникнення проблемних ситуацій.

46. Рівні і методи проблемного навчання.
47. Навчальна практика.
48. Виробничо-технологічна практика.
49. Виробнича переддипломна практика.
50. Форми та методи контролю проходження практики.
51. Підведення підсумків практики.
52. Сутність понять «контроль», «облік» та «оцінка» знань, умінь і навичок студентів (ЗУН).
53. Функції контролю ЗУН студентів.
54. Основні принципи контролю та оцінки ЗУН.
55. Види контролю та форми перевірки ЗУН студентів.
56. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.
57. Рейтингова система оцінки ЗУН.
58. Теорія і методика виховання як частина педагогіки.
59. Поняття про виховання. Виховання в широкому і вузькому розумінні.
60. Рушійні сили процесу виховання (внутрішні та зовнішні суперечності).
61. Закономірності та особливості виховного процесу.
62. Поняття про принципи виховання, їх сутність.
63. Характеристика принципів виховання та шляхи їх реалізації в педагогічному процесі ВНЗ.
64. Принцип виховання особистості в колективі.
65. Поняття організаційної форми виховної роботи.
66. Класифікація форм виховної роботи.
67. Характеристика масових, групових та індивідуальних форм виховної роботи.
68. Організаційні форми виховної роботи в НАУ.
69. Поняття про метод виховання. Класифікація методів виховання.
70. Характеристика методів формування свідомості особистості.
71. Характеристика методів формування досвіду поведінки.
72. Характеристика методів стимулювання діяльності і поведінки.
73. Методи самовиховання (самопізнання, самоусвідомлення, саморегуляція).
74. Методи впливу на підсвідомість вихованця (педагогічно доцільна самопрезентація викладача).
75. Оптимальний вибір методів виховання.
76. Поняття про зміст виховання.
77. Розумове виховання студентів.
78. Моральне виховання студентів.
79. Статеве виховання студентів.
80. Виховання свідомої дисципліни, почуття обов'язку та відповідальності.
81. Правове виховання студентів.
82. Виховання несприйнятливості до наркогенних речовин.
83. Екологічне виховання студентів.
84. Трудове виховання студентів.
85. Економічне виховання студентів.

86. Профорієнтаційна робота.
87. Естетичне виховання студентів.
88. Фізичне виховання студентів.
89. Зміст виховання в зарубіжній школі.
90. Підготовка студентів до сімейного життя.
91. Гендерний аспект виховання.
92. Громадянське виховання.
93. Патріотичне виховання студентів.
94. Превентивне виховання студентів.
95. Національне виховання студентів.
96. Виховання здорового способу життя.

Комплект тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Об'єктом педагогіки вищої школи є:

а) система вищої освіти і педагогічні процеси в ній;
б) система народної освіти і педагогічні процеси в системі вищої освіти;
в) середні педагогічні системи і малі педагогічні системи.
г) навчання у вищих навчальних закладах

2. Виберіть з переліку освітні ступені у порядку зростання:

а) молодший спеціаліст	д) бакалавр
б) кваліфікований робітник	е) молодший бакалавр
в) магістр	є) повна вища освіта
г) базова вища освіта	ж) базова загальна середня освіта

3. До вищих закладів освіти можна віднести:

а) технікуми	е) університети
б) училища	ж) консерваторії
в) коледжі	з) колегіуми
г) інститути	к) гімназії
д) академії	л) ліцеї

4. Мобільна група, метою існування якої є організована за певною програмою підготовка до виконання професійних і соціальних ролей у матеріальному і духовному виробництві - ...

5. Метою педагогіки вищої школи є:

а) Дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання учнів.
б) Дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання студентів і розробка на цій основі шляхів удосконалення процесу підготовки кваліфікованого спеціаліста.
в) Спрямованість на формування компетентного вчителя, який володіє методологією педагогічної науки.
г) Вивчення та розробка нових педагогічних технологій.

6. Суб'єкт-суб'єктна взаємодія має на меті:

а) Розвиток творчого потенціалу студентів у процесі співробітництва.
б) Розвиток творчого потенціалу студентів у результаті вимогливості викладачів.

в) Самореалізацію і самовираження суб'єктів у навчально-виховному процесі.
г) Удосконалення техніки спілкування.

7. Реалізація якого принципу навчання пов'язана з “золотим правилом дидактики”?

8. Визначення “... упорядковані способи взаємопов'язаної діяльності викладача і студентів, спрямовані на розв'язання навчально-виховних завдань” стосується:

а) форм навчання	б) принципів навчання
в) методів навчання	г) правил навчання

9. Керівні положення, дотримання яких зумовлює ефективність навчального процесу - ...

10. Вкажіть, які з наведених методів не належать до словесних:

а) інструктаж	б) бесіда
в) демонстрування	г) самостійне спостереження
д) лекція	е) лабораторний метод

11. Зазначте для кожного з наведених методів навчання його види чи форми:

Метод навчання	Види, форми
1. Вправи	а) Катехізична, евристична, пояснювальна
2. Бесіда.	б) Усна, письмова, графічна, технічна
3. Дискусія	в) Проблемний виклад, частково-пошуковий, дослідницький
4. Розповідь	г) Ввідна, оглядова, проблемна
5. Проблемні методи	д) Репродуктивна, пошукова
	е) Панельна, симпозіум, дебати

12. Які методи належать до групи наочних методів навчання ?

а) графічні роботи, демонстрування, самостійне спостереження
б) демонстрування, самостійне спостереження, ілюстрування
в) графічні роботи, вправи, лабораторні роботи
г) лабораторні роботи, вправи, демонстрування

13. Виберіть з переліку тип лекції, яка вибудовується як діалог викладача з аудиторією, при якому студенти мимоволі залучаються до пошуку рішень, порівнюють різні підходи до розв'язання задач

а) ввідна лекція	в) проблемна лекція.
б) пояснювально-ілюстративна лекція.	г) лекція-пояснення.

14. З наведеного списку послідовно відберіть принципи, методи, форми організації навчання

А. Принципи дидактики	1. Дискусія
Б. Методи навчання	2. Науковість навчання
В. Форми організації навчання	3. Семінар
	4. Екскурсія
	5. Бесіда
	6. Олімпіада

	7. Врахування вікових та індивідуальних особливостей студентів 8. Самостійне спостереження 9. Конкурс 10. Пояснення
--	--

15. З наведеного переліку виберіть метод виміру й оцінювання знань, умінь та навичок студента за допомогою спеціально підготовлених стандартизованих завдань.

а) усне опитування
б) практична перевірка
в) тестовий контроль
г) письмова робота
д) графічна перевірка
е) спостереження за навчальною діяльністю студентів

16. Семінарське заняття – це:

а) Форма організації навчальної роботи студентів, яка застосовується лише на старших курсах і де основним методом навчання є самостійна робота з книгою.
б) Форма організації самостійної навчальної роботи, яка використовується у вищій школі і де основним видом роботи є заслуховування й обговорення доповідей студентів.
в) Форма організації навчання, основним завданням якої є збагачення і поглиблення знань студентів з окремих курсів.
г) Форма організації навчання, що застосовується у ВНЗ, з метою активізації пізнавальної діяльності студентів.

17. Доповніть перелік принципів навчання:

а) науковості
б) систематичності та послідовності
в) доступності викладання
г) зв'язку навчання з життям
д) свідомості й активності
е) міцності знань, умінь і навичок
ж) ...
з) ...
к) ...

18. У якій групі зазначена правильна послідовність видів навчальної праці:

а) Семінарське заняття, лабораторне заняття, індивідуальне заняття.
б) Лекція, самостійна робота, семінарське заняття
в) Семінарське заняття, лекція, самостійна робота.
г) Навчальна ділова гра, лекція, семінарське заняття
д) Лекція, навчальна ділова гра, самостійна робота
е) Самостійна робота, лекція, семінарське заняття

19. Який тип лекції з перерахованих є “зайвим”:

а) Ввідна лекція.

б) Лекція початку курсу.
в) Заключна лекція.
г) Проблемна лекція.

20. Метод навчання, що визначається як багаторазове повторення певних дій та операцій (розумових чи практичних) – це ...

а) інструктаж	б) вправи
в) лабораторний метод	г) виробничо-практичний метод
д) демонстрування	е) пояснення

21. Із наведеного списку послідовно відберіть принципи, методи, форми виховання

А. Принципи виховання Б. Методи виховання В. Форми виховання	1. Дискусія 2. Поєднання педагогічного керівництва з розвитком ініціативи 3. Туристичний похід 4. Екскурсія 5. Опора на позитивне в учня, студента. 6. Заохочення 7. Прихованість виховних впливів 8. Приклад 9. Привчання 10. Зустрічі з представниками різних професій 11. Читацька конференція 12. Доручення
--	--

22. Знайти найбільш повне визначення авторитету викладача:

а) Одна із форм влади;
б) Здатність однієї людини впливати на поведінку іншої;
в) Не пов'язана із соціальним статусом, примусом і винагородами здатність викладача впливати на думки, почуття і поведінку студентів;
г) Вплив лише на ті дії та погляди, що входять до сфери компетентності викладача.

23. Рушійними силами виховання є ...

24. Стійкий, об'єктивний, істотний зв'язок у вихованні, реалізація якого сприяє ефективному розвитку особистості:

а) Закономірність виховання
б) Принцип виховання
в) Концепція виховання
г) Зміст виховання

25. Доповніть перелік напрямів виховання у ВНЗ:

а) громадянське
б) патріотичне
в) правове
г) трудове
д) фізичне

е) екологічне
ж) ...
з) ...
и) ...

26. Розташуйте етапи засвоєння знань відповідно до логіки навчального процесу:

а) закріплення і удосконалення знань, застосування знань на практиці
б) узагальнення, запам'ятовування навчального матеріалу
в) сприймання навчальної інформації
г) осмислення навчального матеріалу

27. Виберіть особливості виховання

а) багатофакторний і довготривалий процес
б) адаптивний процес
в) ступеневий характер виховання
г) не має спрямованості у майбутнє
д) двосторонній активний процес
е) керований процес

28. Поставте у правильній послідовності етапи виховання особистості:

а) Формування поглядів і переконань;
б) Ознайомлення із загальними нормами, вимогами;
в) Формування відносин;
г) Формування загальної спрямованості особистості.

29. Із наведеного переліку оберіть масові організаційні форми виховання:

а) Тематичний вечір
б) Виховна година
в) Вишивання
г) Вечір запитань і відповідей
д) Конференція
е) Гурток
ж) Читання художньої літератури
з) Фестиваль

30. Метод виховання, який полягає у впливі на розум і почуття людини чи групи, що охоплює раціональну й емоційну сторони особистості, формує погляди

а) Дискусія
б) Приклад
в) Переконування
г) Педагогічна вимога

6. Методи навчання

Словесні: лекційний метод, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія;
практичні: метод вправ, практична робота; наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

7. Форми контролю

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: екзамен.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол № 6 з табл.1.

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Методичне забезпечення

1. Робоча програма.

2. Опорні конспекти лекцій.
3. База тестових завдань.
4. Електронний навчальний курс «Педагогіка вищої школи».

10. Рекомендована література

Базова

1. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К, 1998.
2. Біляковська О. І., Мицишин І.Я. Цюра С. Б. Дидактика вищої школи. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 360 с.
3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр учбової літератури, 2005.- 389 с.
4. Закон України Про вищу освіту, 2014.
5. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / В. Л. Ортинський ; М-во освіти і науки України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 С
6. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. – Одеса: ПДПУ імені К. Д. Ушинського, 2002.

Допоміжна

1. Бондар В. Дидактика: підручник для студентів вищих навчальних закладів.- К.: Либідь, 2005.- 252
2. Вітвицька, С. С. Практикум з педагогіки вищої школи : навч. посіб. / С.С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної л-ри, 2005. – 398 с .
3. Гура О.І. Педагогіка вищої школи : вступ до спеціальності: Навч. посібник. – Київ: Центр навчальної літератури. 2005. – 224с.
4. Корсак К.В. Світова вища освіта. Порівняння і визнання закордонних кваліфікацій і дипломів. Монографія. К.: МАУП-МКА, 1997. – 208 с.
5. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2003.
6. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005.
7. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи.- К.: Знання, 2009.- 387 с.
8. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. / А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флегм та ін. За ред. О.І. Сидоренка. – К.: Навчально-методичний центр „Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”. – 2003. – 144 с.
9. Мицишин І. Я. Студент як суб’єкт педагогічної взаємодії у вищій школі. Текст лекції. – Львів. 2007.-55с.
- 10.Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навчальний посібник. – К.: Вища шк., 2005. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: “Академвидав”, 2006.
- 11.Цокур О.Я. Педагогіка вищої школи: Навчально- метод.посібник. Випуск 1. Основи наукового педагогічного дослідження / За ред. Панькова А.І. – Одеса, 2002 – С.424
- 12.Ярошук Л.Г. Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти: Навчальний посібник. – Луцьк, 2010. – 308с.

11. Інформаційні ресурси

1. Логіка і методи педагогічних досліджень. [Www.tspu.edu. /3. 06. 2008/](http://www.tspu.edu.ua/kurs/4/Lekcii/Lec2.html)
<http://www.tspu.edu.ua/kurs/4/Lekcii/Lec2.html>
2. Г.В.Беленька. КУРСОВА, БАКАЛАВРСЬКА, МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА ЯК СТУПЕНІ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ СТУДЕНТА. Бердянський державний педагогічний університет. /3. 06. 2008/ © 2003-2007 Бердянський державний педагогічний університет, 71100, Україна, Запорізька обл., м.Бердянськ, вул.Шмідта, 4
[Http://www.bdpu.org/scientific_published/pedagogics_2_2005/21](http://www.bdpu.org/scientific_published/pedagogics_2_2005/21)
3. Свіренко Ж.С. Гуманітаризація вищої освіти як соціально-педагогічна проблема. Педагогіка №1'2004. /3. 06. 2008/ © 2003-2007 Бердянський державний педагогічний університет, 71100, Україна, Запорізька обл., м.Бердянськ, вул.Шмідта, 4.
[Http://www.bdpu.org/scientific_published/pedagogics_1_2004](http://www.bdpu.org/scientific_published/pedagogics_1_2004)
4. Основні напрями досліджень. Академія педагогічних наук України. /3. 06. 2008/ Академія педагогічних наук України вул. Артема, 52-А, Київ, 04053, Україна <http://www.apsu.org.ua/ua/science/direction/>
5. НАУКОВА РОБОТА. Library.tup. /3. 06. 2008/
http://library.tup.km.ua/inf_res/bibliogr/hi_sc/2003/nauk.htm
6. Фіцула М.М. Педагогіка. Інтернет-магазин «bookstore.net.ua» /3. 06. 2008/ <http://bookstore.net.ua/moreinfo.php?Bookid=9>
7. Наукові дослідження — шлях до розв'язання проблем педагогіки. Ua.textreferat. /3. 06. 2008/ <http://ua.textreferat.com/referat-12845.html>
8. Горін М.О., Нагаєв В.М. Студентську наукову творчість на новий науковий рівень аграрної науки. /3. 06. 2008/ Агроосвіта. Вища аграрна освіта України. №22. Лютий 2004. [Www.smcae.kiev.ua/pdf/22.pdf](http://www.smcae.kiev.ua/pdf/22.pdf)
9. Богдан КОЗАК. УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕДАГОГІКА. Newright.il.if.ua /3. 06. 2008/
[Www. Newright.il.if.ua/kozak.](http://www.Newright.il.if.ua/kozak)
10. Наукові дослідження. Learn.dlab.kiev. /3. 06. 2008/ Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України. [Http://learn.dlab.kiev.ua/?L=ua&p=ractivities](http://learn.dlab.kiev.ua/?L=ua&p=ractivities)
11. НАУКОВІ ШКОЛИ. Uipa. Kharkov. Ua. /3. 06. 2008/ 2006 УІПА.
[Http://www.uipa.kharkov.ua/nau_school.html](http://www.uipa.kharkov.ua/nau_school.html)